

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní umělecká škola, Praha 5 – Stodůlky, K Brance 72

K Brance 72, 155 00 Praha 5 - Stodůlky

Identifikátor školy: 600 001 954

Termín konání inspekce: 10. – 13. května 2004

Č.j.:	01 0431/04-5157
Signatura:	oa5kx531

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovy a vzdělávání v celé škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovy a vzdělávání v celé škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledků výchovy a vzdělávání ve výtvarném oboru vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní umělecká škola je tříoborová. Vyučuje hudebnímu oboru, tanečnímu oboru a výtvarnému oboru. Zřizovatelem školy jako příspěvkové organizace je Hlavní město Praha, 110 01 Praha 1, Mariánské náměstí 2. Má 2 odloučená pracoviště: v Základní škole, Praha 5, Trávníčkova, (výtvarný a taneční obor) a v Základní škole, Praha 5, Kuncova, (hudební nauka).

Vzdělává celkem 300 žáků, z toho 227 v hudebním oboru (HO), 53 v tanečním (TO) a 20 ve výtvarném oboru (VO). Kapacita školy daná Rozhodnutím MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení nebyla překročena.

V HO škola postupuje podle platných učebních plánů (UP č.j. 18 418/1995-25) a vyučuje hru na klavír, akordeon, na housle, violoncello, kytaru, na zobcovou flétnu, příčnou flétnu, klarinet, saxofon, trubku, trombón a zpěv. Z kolektivních předmětů vyučuje hudební nauku a přípravnou hudební výchovu, komorní hru - dechové nástroje a má smíšený lidový soubor.

V TO se řídí vzdělávacím programem 17 620/2003-22 a 17 621/2003-22.

Ve VO postupuje podle vzdělávacího programu VO ZUŠ (č.j. 15 865/2000-22) a platné úpravy UP (č.j. 18 455/2002-22).

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Vzdělávání zaměřené na hudební, taneční a výtvarnou výchovu zajišťuje 21 učitelů (z toho HO 19, TO 1, VO 1). Pedagogický sbor je složen ze dvou věkově i délkou pedagogické praxe odlišných skupin, které úzce spolupracují. Převážná většina vyučujících včetně ředitelky splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Z pedagogů HO nesplňuje jeden učitel podmínku odborné a pedagogické způsobilosti (je absolventem vysoké školy jiného zaměření), jeden pedagog má jen odbornou způsobilost (absolvoval na konzervatoři bez zkoušky z pedagogické praxe). Tato skutečnost nemá u žádného z nich na výuku negativní vliv. Výuku výtvarného oboru zajišťuje začínající učitelka (vyučuje druhým rokem). Její erudice a nadšení ještě potřebují oporu a pomoc zkušenější vyučující, což na této škole není realizovatelné (více by v tomto směru mohla získat na další ZUŠ, v níž také učí). Úvazky jsou přiděleny s ohledem na kvalifikaci vyučujících, profesionální zkušenost a schopnosti.

Ředitelka je ve funkci od roku 2000. Funkční organizační řád je promyšleně strukturován, kompetence dalších pracovníků jsou vhodně delegovány, pracovní náplně precizovány. Zástupce ředitelky má zatím vzhledem ke svému krátkému působení ve funkci zodpovědnost

menší než bývá obvyklé. Všechny pokyny a aktuální informace vedoucích pracovníků jsou formulovány adresně a přehledně při jednání pedagogické či umělecké rady, operativně předávány ústně, nebo písemně prostřednictvím osobních přihrádek učitelů. Účelně, ne však příliš aktivně pracují poradní orgány – pedagogická a umělecká rada. Pedagogická rada se schází pravidelně jedenkrát za čtvrtletí. Umělecká rada, složená ze zkušených učitelů, má hlas poradní v uměleckých otázkách, rozsah a obsah jejích jednání vychází z organizace školního roku (školní a veřejná vystoupení, soutěže apod.). Předmětové sekce (klavírní, dechová, apod.) projednávají problematiku jednotlivých oborů a se závěry a požadavky se obracejí na vedení školy.

Ředitelka reflektuje názory kolegů, vzhledem k širší svých kompetencí však v některých oblastech (rekonstrukce, požadavek další budovy pro TO, VO a LDO, přijímání nových pracovníků apod.) většinou rozhoduje jen na základě vlastního uvážení. Správní zaměstnanci ve škole nejsou (úklid provádějí externí pracovníci na dohodu o pracovní činnosti, topení - plynové s automatikou - zajišťuje vedení školy).

Kontrolní systém umožňuje účinné řešení aktuálních problémů. Kontrolní činnost vykonává ředitelka neformálně. Poznatky z kontrol a hospitací jí poskytují vypovídající podklady pro posouzení výchovně-vzdělávací práce pedagogů, využívá je ke kvalitativnímu posunu v pedagogické i řídicí činnosti. Méně důsledná kontrola pedagogické dokumentace však nepodchycuje drobné formální nedostatky v jejím zpracovávání. Práce začínajících pedagogů je korigována zkušenými učiteli stejné kvalifikace (s výjimkou učitelky výtvarného oboru) a vedením školy sledována. Při získávání nových pracovníků k rozšíření či obměně sboru má ředitelka možnost výběru z poměrně široké nabídky, ze strany uchazečů však spíše převažuje zájem o doplňující pracovní poměr. Pro zkvalitňování práce školy a její prezentaci na veřejnosti ředitelka využívá schopností, aktivity a iniciativy pracovníků. Seznamuje je s nabídkou kurzů a seminářů v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP), vybízí je k účasti (sama studuje management na UK Praha). O akce DVPP, přestože jsou školou finančně zabezpečeny, však mají učitelé malý zájem.

Kritéria pro přidělování nadstandardních složek platu jsou specifikována a všem známa. Ředitelka navštěvuje většinu vystoupení, přehrávek, koncertů a komisionálních zkoušek žáků. Při hodnocení práce pedagogů pak využívá svých poznatků z těchto akcí. Kvalitu práce vyučujících oceňuje pochvalou, veřejným poděkováním na poradách, finančním oceněním. Záporné informace vyhodnocuje, řeší pohovorem a taktně. Úroveň své pedagogické činnosti také sledují a porovnávají učitelé sami v rámci vzájemných hospitací nebo školních, pražských a republikových akcí.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy v celé škole jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Škola je umístěna ve 200 let staré, rekonstruované budově v historické části Stodůlek. Při rekonstrukci, která byla ukončena v lednu tohoto roku, byly užívané prostory rozšířeny o 3 učebny v moderně vybavené půdní vestavbě (nový nábytek a hudební nástroje). Estetika prostředí, i když zatím vzhledem k nedávno ukončené rekonstrukci bez výtvarné či jiné výzdoby, je na úrovni a velmi příjemná.

K dispozici je celkem 16 učeben a 2 sály (dvě z nich slouží zároveň jako ředitelna a kancelář zástupce ředitelky, 3 učebny a taneční sál jsou na odloučených pracovištích). Tento počet v závislosti na jejich vybavení a zázemí (VO) ještě zcela nepostačuje požadavkům oborů, které škola nabízí. Výjimku tvoří hudební obor, který kromě hudební nauky sídlí ve

zrenovované budově. Pořádání třídních přehrávek, interních koncertů a vystoupení slouží škole kvalitní koncertní sál (pro cca 55 lidí). Didaktickou technikou, pianinem, notovou tabulí a orffovskými nástroji vybavené učebny (v ZŠ Kuncova) pro výuku hudební nauky poskytují vcelku dobré zázemí a potřebné podněty.

Archiv hudebních nástrojů je průběžně obnovován, modernizován a rozšiřován o další nabídku. Notový archiv je založen a doplňován, funkční audiotechnika včetně sbírky CD a gramofonových desek i odborná literatura jsou pedagogům k dispozici.

Sál tanečního oboru (společenský sál ZŠ Trávníčkova) je vybaven klavírem, tyčemi, baletizolem na podlaze, audiotechnikou a sbírkou nahrávek. Zrcadla budou instalována v horizontu několika týdnů (jsou ve výrobě).

Výtvarný obor sídlí v pracovně výtvarné výchovy ZŠ Trávníčkova. Jsou zde účelné tři kovové dřezy. Méně vhodné je rozmístění žákovských lavic jako v běžné třídě, což vzhledem k velikosti učebny a počtu žáků ve skupině působí dojmem určitého provizoria, a pouze omezená možnost využití přilehlého kabinetu (minimální prostor k ukládání artefaktů, pomůcek, osobních věcí učitelky apod.).

Veškeré materiální zázemí a učební pomůcky základní umělecké školy jsou pravidelně a průběžně využívány - s výjimkou tiskařského lisu a malířských stojanů, neboť v učebně a kabinetu, jež má výtvarný obor k dispozici, není pro jejich umístění prostor (jsou zatím uskladněny na půdě).

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy v celé škole jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací program

Ve výtvarném oboru jsou žáci vzděláváni podle vzdělávacího programu viz *Charakteristika školy*. Učební plány jsou v souladu s rozvrhem hodin a reálnou výukou. Ta probíhá podle aktuálně upravovaných tematických plánů. Škola vede povinnou dokumentaci v souladu s právními předpisy. V části pedagogické dokumentace se vyskytují drobné formální nedostatky.

Výuka je v souladu s učebními dokumenty vzdělávacích programů, v pedagogické dokumentaci se ojediněle vyskytují dílčí formální nedostatky.

V kontrole výuky výtvarného oboru se zřetelem na plnění učebních osnov nebyly shledány nedostatky.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Rozvrh hodin účinně zohledňuje psychohygienické požadavky. Ve tříhodinové dotaci výtvarného oboru jsou respektovány přestávky na relaxaci a občerstvení. Školní řád obsahuje povinnosti i práva žáků. Funkční informační systém vůči žákům, rodičům i široké veřejnosti je realizován tradiční formou (žakovské knížky, přítomnost rodičů při výuce a kulturních akcích, třídní schůzky nebo schůzky s učiteli po dohodě, schůze Rady rodičů apod.) Veřejnost je informována v místních novinách *STOP* a v televizním vysílání *Aktuality Prahy 13*. Žáci získávají aktuální informace osobním kontaktem s učiteli. Při škole pracuje Rada rodičů, která finančně podporuje školní aktivity. Výroční zpráva o činnosti školy v uplynulém školním roce je vypracována v souladu se zákonem.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Ředitelka postupně a v některých směrech velmi úspěšně naplňuje záměry své koncepce rozvoje školy. Ve spolupráci s pedagogy hledá nové formy a přístupy k udržení motivace žáků (společné muzicírování, dobrovolné školní soutěže, zapojení do souborové hry apod.), pěstuje a rozvíjí dobré pracovní vztahy a příjemnou atmosféru na pracovišti. Ohromné úsilí věnovala zkvalitnění pracovního prostředí pro žáky i pedagogy a soustavně usiluje o rozšíření nabídky vzdělávání a prostorových podmínek (jednání se zřizovatelem o získání budovy bývalé základní školy pro taneční, výtvarný a od září 2004 nově zřizovaný literárně-dramatický obor).

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve výtvarném oboru

Plánování výuky ve smíšených skupinách respektuje zájem, individuální schopnosti a také věkové podmíněnosti žáků. Hodinová dotace učebního plánu a předepsaných předmětů je v souladu s rozvrhem hodin a zápisy v třídních knihách. Výstižně jsou specifikovány cíle i prostředky k jejich dosažení. Učitelka vybírá a vymýšlí nápadité náměty, které by děti zaujaly, techniky volí v závislosti na tématu a možnostech školy (také např. práce s hlinou – v ZŠ je keramická dílna, grafika). Rovnoměrné rozvržení jednotlivých předmětů (plošná tvorba, prostorová tvorba, s nevýrazným zastoupením výtvarné kultury a objektové a akční tvorby) spolu s pestrým rejstříkem výtvarných technik vcelku umožňuje efektivní propojení učiva.

Výuka byla sledována u začínající, méně zkušené učitelky, která však má odpovídající kvalifikaci a vyučuje věcně i odborně správně. Vzhledem k její erudici a osobnostnímu založení má pod vedením zkušeného pedagoga předpoklady rozvinout se v kvalitní učitelskou osobnost.

Vzdělávání probíhalo na odloučeném pracovišti v odborné pracovně výtvarné výchovy. Svou výzdobou, tvořenou plošnými a prostorovými pracemi žáků umělecké i základní školy, vytváří podnětné prostředí pro individuální i skupinovou tvorbu. Výtvarné potřeby v odpovídajícím množství a kvalitě měli žáci pečlivě připraveny, učitelka pak i názorné pomůcky (např. odborná literatura s reprodukcemi obrazů).

Struktura sledované výuky měla tradiční strukturu. Náměty i techniky odpovídaly požadavkům vzdělávacího programu a aktuálnímu složení skupin. Objasnění úkolu bylo jednoznačné a v kontextu s poznatky dětí. Učitelka vytvářela podněty k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity či prožitky a respektovala individuální způsoby výtvarné prezentace. Při výuce aplikovala metody jako je demonstrace nebo pozorování a funkčně využívala podpurný materiál (odborná literatura). Frontální přístup postupně nahrazovala dialogem s jednotlivci. Citlivě přistupovala k individuálnímu výtvarnému ztvárnění jejich představ na základě dosavadních životních zkušeností. Z vlastní tvorby (umělecké řemeslo) získané zkušenosti vyučující podporovaly rozvoj dětské tvořivosti, fantazie a originality. Žáci měli dostatek času obcerstvit se a relaxovat, soustředění a pracovní tempo dětí bylo respektováno.

Vstupní i nenápadná průběžná motivace napomáhaly vyvolání prožitku. Žáci byli aktivní, uvolnění, tvořili se zájmem a zaujetím.

Žáci mají vypěstovány pracovní návyky a dodržují dohodnutá pravidla chování. Vyučující svou vstřícností a otevřeností navozovala přátelskou, tvůrčí atmosféru. Její vlídné jednání a tolerantní přístup podporovaly osobité výtvarné i verbální vyjadřování žáků.

Učitelka věnovala pozornost zvládnutí postupných kroků, chválila za snahu a po ukončení práce vybízela žáky ke vzájemnému hodnocení. To se vzhledem k věku, zvládnutým výrazovým prostředkům, malé znalosti teoretického základu výtvarné problematiky a ke zkušenostem dětí pohybovalo jen v rovině „*líbí, nelíbí*“. Sama oceňovala např. osobitost

ztvárnění, využití barevného kontrastu i úsilí vytvářet další barvy a nové barevné tóny nebo směřování k abstrakci.

Pro archivování žákovských artefaktů zatím nejsou prostory. Některé zdařilé výtvarné práce má učitelka uloženy v kabinetu, nebo je občas zachycuje fotodokumentací z vlastních zdrojů.

Průběh a výsledky vzdělávání ve výtvarném oboru jsou velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Vnitřní evaluace školy se týká pouze oboru hudebního a tanečního. Ke zjišťování a porovnávání dosahovaných výsledků slouží škole specifické evaluační nástroje: účast na soutěžích, přehlídky základních uměleckých škol, prezentace a ohlas hudebních a tanečních akcí na veřejnosti, spolupráce s dalšími školami. Práce žáků výtvarného oboru jsou jen v omezeném počtu vystavovány v učebně nebo při akcích ostatních oborů. V areálu odloučeného pracoviště, na výstavách v obci ani v prostorách kmenové ZUŠ zatím prezentovány nejsou, odezva veřejnosti a zpětná vazba tak chybí.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve výtvarném oboru jsou velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje ve Zřizovací listině jsou v souladu s Rozhodnutím MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Žáci hudebního a tanečního oboru se účastní krajských i celostátních i mezinárodních soutěží, festivalů a přehlídek (např. *Prague junior note, IX. ročník Libeňské jaro mladých, Festival nejmladších klavíristů krajské a regionální taneční přehlídky – Salesiánské divadlo, Kolín, veřejných koncertů, koncertů pro Klub seniorů*).

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Poslední zřizovací listina (s doplňky) vydaná Hlavním městem Praha ze dne 17. 9. 2003 s účinností od 1. 10. 2003
2. Rozhodnutí MŠMT. o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 12. 11. 2001 s účinností od 1. 9. 2001
3. Jmenování ředitelky vydané ŠÚ Praha 5 č.j. ŠÚ/622/Vei/00 s účinností od 1. 8. 2000
4. Výkaz Škol (MŠMT) V 24-01 o základní umělecké škole podle stavu k 15. 10. 2003
5. Katalogové listy všech žáků výtvarného oboru o průběhu studia
6. Třídní knihy jednotlivých ročníků VO (2003/2004)
7. Rozvrh hodin výtvarného oboru (2003/2004)
8. Záznamy jednání pedagogické a umělecké rady (2003/2004)
9. Tematické plány výtvarného oboru (2003/2004)
10. Organizační řád školy
11. Školní řád
12. Učební plány vzdělávacího programu VO ZUŠ (č.j. 15 865/2002-22) a platné úpravy UP (č.j. 18 455/2002 22) pro školní rok 2003/2004
13. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy – školní rok 2003/2004

14. Podkladová dokumentace ČŠI
15. Dotazník ředitelky školy
16. Výtvarné práce žáků
17. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2002/2003
18. Projednání závěrů inspekční činnosti ze dne 13. 5. 2004

ZÁVĚR

Základní umělecká škola nabízí studium ve třech oborech: hudebním, tanečním a výtvarném. Podchycuje a rozvíjí dětské talenty a kultivováním jejich osobnosti kladně působí v oblasti prevence sociálně-patologických jevů. Žáci hudebního a tanečního oboru se úspěšně účastní soutěží a přehlídek a veřejných vystoupení na školní až republikové úrovni.

Personální podmínky výuky v celé škole jsou z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti na velmi dobré úrovni. Řízení školy je postaveno hlavně na kompetencích ředitelky, zapojení dalších složek s možností podílet se na řízení je zatím spíše formální. Zájem pedagogů o další vzdělávání je nevýrazný. Promyšlená koncepční práce má výsledky zejména v oblasti materiálně-technických podmínek výuky a v utváření a konsolidaci pedagogického sboru. V oblasti kontroly se vyskytují dílčí rezervy.

Kvalitní materiální zázemí pro výuku má zejména hudební obor (příjemné a esteticky působivé prostředí s modernizovaným nástrojovým vybavením). I na dvou odloučených pracovištích a v méně příznivých podmínkách je díky úsilí pedagogů tvůrčí atmosféra zachována.

Výuka výtvarného oboru, realizovaná v učebně odloučeného pracoviště, měla tradiční strukturu. Cíle, úkoly a materiální podpora byly plánovány s ohledem na věk a zkušenosti žáků a možnosti materiálního vybavení. Čas byl využit efektivně s potřebnou relaxací, rozvíjeny byly tvořivost, fantazie a originalita výtvarného vyjadřování. Volba způsobu motivace, použité formy a výběr metod vedly k reflexi prožitků dětí a byly v souladu s námětem i technikou. Vlídňá, přátelská komunikace vyučující s dětmi a respektování individuality žáků vytvářely příjemnou pracovní atmosféru. Učitelka taktně použila verbální hodnocení, pochvalu a vedla žáky i k vzájemnému hodnocení.

V současné době výtvarný obor s ostatními obory spolupracuje jen v malé míře, na veřejnosti se neprezentuje. Významnější přípravou žáků ke studiu na střední umělecké školy se nezabývá (nízký věk a malý počet dětí).

Ve srovnání s hodnocením činnosti školy v poslední inspekční zprávě je kvalitativní posun zejména v materiálně-technických podmínkách pro hudební obor (rekonstrukce a moderní vybavení budovy, nové hudební nástroje), v širší jeho nabídce (pestřejší výběr výuky na hudební nástroje, téměř dvojnásobné rozšíření pedagogického sboru) a v závislosti na této skutečnosti zvýšení počtu žáků.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Školní inspektor	Mgr. Jana Turečková	J. Turečková v. r.

V Praze dne 27. května 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 28. 5. 2004

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Dana Řáhová, ředitelka školy	D. Řáhová v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Arabská 683, 160 66 Praha 6. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy MHMP –odbor uměleckého školství, mládeže a tělovýchovy Na Strži 35a,140 00 Praha 4	11. 6. 2004	01 0431/04-5157
Hlavní město Praha, Mariánské nám. 2, 110 01 Praha 1	11. 6. 2004	01 0431/04-5157
Rada školy	-	-

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.